

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT
BỘ MÔN KHOÁNG THẠCH VÀ ĐỊA HÓA

BÁO CÁO HỌC THUẬT
ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH NHẪM NÂNG
CAO TÍNH HẤP DẪN CỦA ĐIỂM ĐẾN DU LỊCH BẮC HÀ

Người thực hiện: **Nguyễn Trung Thành**

Hà Nội, 05 - 2023

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT
BỘ MÔN KHOÁNG THẠCH VÀ ĐỊA HÓA

BÁO CÁO HỌC THUẬT
ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH NHẪM NÂNG CAO
TÍNH HẤP DẪN CỦA ĐIỂM ĐẾN DU LỊCH BẮC HÀ

Người thực hiện: Nguyễn Trung Thành

Hà Nội, 05 - 2023

Mục lục

MỤC LỤC	3
MỞ ĐẦU	4
1. Tính hấp dẫn của điểm đến du lịch	4
1.1. Các quan điểm về tính hấp dẫn của điểm đến du lịch.....	4
1.2. Đánh giá tính hấp dẫn của điểm đến du lịch.....	5
2. Các nhân tố tạo nên tính hấp dẫn của du lịch Bắc Hà	6
2.1. Tài nguyên du lịch tự nhiên	6
2.2. Tài nguyên du lịch nhân văn	7
3. Định hướng phát triển du lịch nhằm tăng tính hấp dẫn đối với du lịch Bắc Hà	9
3.1. Công tác quy hoạch, khai thác các nguồn TNDLTN.....	9
KẾT LUẬN.....	11
TÀI LIỆU THAM KHẢO	12

Mở đầu

Bắc Hà nằm ở phía Đông Bắc của tỉnh Lào Cai, cách thành phố Lào Cai khoảng 70 km. “Cao nguyên trắng” Bắc Hà là nơi hội tụ sắc màu văn hóa của 14 dân tộc anh em cùng sinh sống với những lễ hội đặc sắc như hội Gầu Tào hay còn gọi là Say Sán, Lễ Tết nhảy của người Dao đỏ, Hội Lồng Tồng (xuống đồng), hội múa xoè của người Tày, Lễ hội đua ngựa truyền thống có một không hai, chợ phiên độc đáo; nơi lưu giữ nhiều nghề truyền thống như nghề làm bạc của người Dao xã Nậm Khánh, nghề rèn đúc và nấu rượu của người Mông, nghề làm yên ngựa của người Phù Lá. Bắc Hà cũng nổi danh với nhiều di tích, danh thắng như Hang Rồng Tả Văn Chur, hang Tiên, Cốc Ly – Sông Chảy, núi Cô Tiên, núi 3 mẹ con ở thị trấn Bắc Hà, rừng già Bản Liền, rừng nguyên sinh xã Tả Văn Chur, rừng gỗ nghiến Cốc Ly, rừng chè cổ thụ xã Hoàng Thu Phố, các di tích lịch sử văn hóa quốc gia Dinh Hoàng A Tưởng, Đền Bắc Hà, Đền Trung Đô... Bắc Hà cũng ở vị trí thuận lợi để trung chuyển khách du lịch từ Sa Pa, thành phố Lào Cai lên, đi sang Si Ma Cai, qua Xín Mần - Hà Giang hoặc ngược lại...

Nguồn tài nguyên du lịch nhân văn và tự nhiên phong phú đó chính là nguồn lực, điều kiện lý tưởng để du lịch Bắc Hà phát triển, trở thành một trong những trọng điểm du lịch của Lào Cai.

1. Tính hấp dẫn của điểm đến du lịch

1.1. Các quan điểm về tính hấp dẫn của điểm đến du lịch

Điểm đến du lịch chứa đựng rất nhiều yếu tố tác động đến nhu cầu du lịch của con người và là một động lực thu hút khách đến du lịch. Những yếu tố này rất phong phú và đa dạng, nhưng điều quan trọng nó phải tạo ra sự chú ý và sức thu hút khách du lịch không chỉ ở trong nước mà cả khách nước ngoài.

Tính hấp dẫn là một trong những yếu tố quan trọng để đánh giá tài nguyên du lịch và xây dựng hình ảnh của điểm đến du lịch.

Theo các nhà nghiên cứu đã chỉ ra các nhân tố tạo nên tính hấp dẫn của điểm đến du lịch bao gồm: sự hấp dẫn; các tiện nghi; cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật, dịch vụ vận chuyển; dịch vụ khách sạn.

Một quan điểm khác cho rằng, các nhân tố tạo nên khả năng hấp dẫn của điểm đến du lịch bao gồm: Những đặc điểm cơ bản, nguyên thủy của điểm đến: khí hậu, môi trường sinh học, văn hóa và kiến trúc truyền thống đó chính là những điều kiện cần để khách du lịch chọn điểm đến; Những đặc điểm khác của điểm đến du lịch: các khách sạn, vận chuyển, nơi vui chơi giải trí đó là điều kiện đủ để tăng tính hấp dẫn của điểm đến du lịch.

Hay có thể phân chia các nhân tố tạo nên tính hấp dẫn của điểm đến du lịch bao gồm: cơ sở vật chất kỹ thuật, cơ sở hạ tầng xã hội, kiến trúc, phong cảnh thiên nhiên,

khí hậu, di tích lịch sử; các loại hình nghệ thuật, phong tục tập quán...v.v. Nhân tố tâm lý xã hội tại điểm đến du lịch đó là sự hiếu khách và tính thân thiện của cộng đồng dân cư sở tại, các sự kiện văn hóa, cuộc sống ban đêm và vui chơi giải trí, tính mới lạ của điểm đến du lịch, khả năng tiếp cận, các món ăn và sự yên tĩnh, môi trường chính trị, xã hội và giá cả;

Tính hấp dẫn của điểm đến du lịch được thể hiện ở khả năng đáp ứng được nhiều loại hình du lịch có sức thu hút khách du lịch cao và có khả năng đáp ứng nhu cầu của khách du lịch đi tới điểm du lịch với nguyên tắc: “Dễ dàng, thuận tiện, nhanh chóng, an toàn và tiện nghi”.

Tính hấp dẫn của điểm du lịch còn phụ thuộc vào các nhân tố chính trị, kinh tế và xã hội tại điểm du lịch như : vấn đề an ninh, an toàn cho khách, nhận thức cộng đồng dân cư về phục vụ khách, các cơ chế, chính sách đối với khách du lịch và các doanh nghiệp du lịch...v.v.

Tính hấp dẫn du lịch là lực hút giữa điểm đến du lịch và điểm cấp khách (nơi có khách du lịch tiềm năng) đây là yếu tố quan trọng nhất. Lực hút (sức thu hút) này bao gồm: sự phù hợp của tài nguyên cho các hoạt động du lịch; cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch; sức chứa; sự phát triển các loại dịch vụ phục vụ khách tại điểm đến du lịch; sự đa dạng, độc đáo của tài nguyên để tổ chức các loại hình du lịch...v.v. Tất cả những giá trị đó sẽ tạo nên sức thu hút đối với khách du lịch và các nhà kinh doanh du lịch tại các điểm đến du lịch.

1.2. Đánh giá tính hấp dẫn của điểm đến du lịch

Để đánh giá tính hấp dẫn của các điểm đến du lịch, người ta thường sử dụng hai phương pháp cơ bản, đó là đánh giá theo các chỉ tiêu định lượng và theo các chỉ tiêu định tính.

* *Theo định lượng*: Có thể đánh giá sự hấp dẫn của điểm đến du lịch đó dựa vào các chỉ tiêu cơ bản như:

- Số lượng khách đến tham quan du lịch tại điểm đến (trong đó bao gồm khách du lịch quốc tế, khách du lịch nội địa và khách tham quan);
- Số ngày khách du lịch lưu lại tại điểm đến;
- Mức chi tiêu của khách du lịch tại điểm đến;
- Mức chi tiêu của một ngày/khách tại điểm đến;
- Số lượng các loại dịch vụ có tại điểm đến;
- Số lượng cơ sở vật chất – kỹ thuật phục vụ du lịch tại điểm đến (số lượng các cơ sở lưu trú, số lượng các nhà hàng và quán Bar, số lượng các cơ sở giải trí, số lượng các điểm tham quan, số lượng các cơ sở thể thao, số lượng các cơ sở bán hàng...);
- Doanh thu từ hoạt động du lịch (bao gồm doanh thu trực tiếp và doanh thu gián tiếp từ hoạt động du lịch). Khách du lịch đến ngày càng đông, doanh thu ngày càng

lớn, mức chi tiêu của du khách cao và khách lưu lại điểm du lịch dài thì có nghĩa là điểm du lịch đó hấp dẫn.

* *Theo định tính*: Đánh giá điểm du lịch có hấp dẫn hay không hấp dẫn cũng phụ thuộc vào các yếu tố định tính:

- Mức độ hài lòng hay không hài lòng của khách;
- Sự trung thành của khách (khách quay trở lại điểm đến du lịch)

Sự hài lòng của khách hàng là sự tác động tổng hòa của các nhân tố như: hình ảnh về điểm đến, giá trị cảm nhận về chất lượng cả sản phẩm hữu hình và vô hình được trải nghiệm và tiêu dùng tại điểm đến, lòng hiếu khách và thái độ ứng xử của cộng đồng dân cư. Vì thế, việc nghiên cứu sự hài lòng của khách du lịch sẽ biết được sự trung thành của khách đối với điểm đến du lịch hoặc một quốc gia. Họ có thể trở lại điểm đến du lịch hàng năm hoặc 2-3 lần trong một năm.

2. Các nhân tố tạo nên tính hấp dẫn của du lịch Bắc Hà

2.1. Tài nguyên du lịch tự nhiên

Bắc Hà nổi tiếng là vùng đất có khí hậu trong lành, mát mẻ, nhiều danh lam thắng cảnh thiên nhiên đẹp, hấp dẫn du khách trong và ngoài nước như: Hang Rồng Tả Văn Chur, hang Tiên, Cốc Ly - Sông Chảy, núi Cô Tiên, núi 3 mẹ con ở thị trấn Bắc Hà, rừng già Bản Liền, rừng nguyên sinh xã Tả Văn Chur, rừng gỗ nghìn Cốc Ly, rừng chè cổ thụ xã Hoàng Thu Phố;

Ảnh 2.1. Cảnh quan thiên nhiên Bắc Hà. (a) Hang Tiên trên sông Chảy; (b) rừng chè cổ thụ xã Hoàng Thu Phố (nguồn. Internet)

2.2. Tài nguyên du lịch nhân văn

Ngoài những tài nguyên thiên nhiên Bắc Hà còn được đánh giá là một trong những huyện của tỉnh Lào Cai có thế mạnh về tài nguyên nhân văn để phát triển du lịch. Hiện nay, có 4 di tích đã được Bộ Văn hoá xếp hạng như: Dinh Hoàng A Tưởng, Đền Bắc Hà, Đền Trung Đô, động Thiên Long. Đặc biệt có một số bản làng là điểm đến hấp dẫn đối với khách du lịch như: thôn Tả Van Chư xã Tả Van Chư, thôn Trung Đô xã Bảo Nhai, thôn Bản Phố xã Bản Phố... Đây là những thôn bản còn giữ được kiểu kiến trúc nguyên bản dân tộc vùng cao.

Ảnh 2.2. Di tích được Bộ Văn hóa xếp hạng ở Bắc Hà. (c) Dinh Hoàng A Tường; (d) Đền Trung Đô (nguồn. Internet)

Bên cạnh đó “Cao nguyên trắng” Bắc Hà còn là nơi hội tụ sắc màu văn hóa của 14 dân tộc anh em cùng sinh sống và đều giữ được nhiều nét văn hóa đặc sắc với những lễ hội truyền thống như hội Gầu Tào hay còn gọi là Say Sán, Lễ Tết nhảy của người Dao đỏ, Hội Lồng Tồng (xuống đồng), hội múa xoè của người Tày, Lễ hội đua ngựa truyền thống có một không hai, chợ phiên độc đáo; nơi lưu giữ nhiều nghề truyền thống như nghề làm bạc của người Dao xã Nậm Khánh, nghề rèn đúc và nấu rượu của người Mông, nghề làm yên ngựa của người Phù Lá. Tất cả tạo nên những nét phong phú trong tập quán sinh hoạt của người dân Bắc Hà, đây là một kho tàng văn hóa dân gian phong phú và chính là yếu tố hấp dẫn du khách.

Ảnh 2.3. Lễ hội truyền thống ở Bắc Hà. (e) Lễ hội Gầu Tào (Say Sán) của người Mông;
(f) Lễ hội đua ngựa truyền thống Bắc Hà (nguồn. Internet)

3. Định hướng phát triển du lịch nhằm tăng tính hấp dẫn đối với du lịch Bắc Hà

3.1. Công tác quy hoạch, khai thác các nguồn TNDLTN

Với những thế mạnh về tài nguyên du lịch UBND huyện Bắc Hà đã xác định du lịch là một trong những mũi nhọn phát triển kinh tế, nhằm chuyển đổi cơ cấu kinh tế, gắn phát triển du lịch với chương trình giảm nghèo của địa phương.

Ông Bùi Văn Vinh, Trưởng Phòng Văn hóa - Thông tin huyện Bắc Hà khẳng định: “Phát triển du lịch bền vững dựa vào bản sắc văn hóa các dân tộc là hướng đi được huyện Bắc Hà chú trọng trong giai đoạn tới. Với nền tảng sẵn có, chúng tôi tiếp tục bảo tồn, nâng tầm các giá trị văn hóa, tạo thành sản phẩm du lịch hấp dẫn du khách. Huyện đã xây dựng chiến lược phát triển du lịch Bắc Hà đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030 và năm 2050, với nhiều sản phẩm ấn tượng, như du lịch chợ phiên gắn với ẩm thực Bắc Hà; du lịch lễ hội và di sản; sinh thái, nông nghiệp; cộng đồng làng bản; du lịch văn hóa - tâm linh, du lịch làng nghề...”

Dự án quy hoạch phát triển du lịch Bắc Hà đã định hướng chia huyện Bắc Hà thành 4 vùng du lịch khác nhau.

- Vùng 1 là khu du lịch trung tâm thị trấn Bắc Hà và các xã Na Hối, Tà Chải. Tập trung vào phát triển du lịch nghỉ dưỡng, du lịch văn hoá lễ hội. Tổ chức các hội nghị, hội thảo.

- Vùng 2 là khu du lịch trung tâm cụm xã Bảo Nhai và các xã Cốc Ly, Hoàng Thu Phố. Tập trung vào phát triển du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái.

- Vùng 3 là khu trung tâm cụm xã Lùng Phình với các xã Tả Van Chur, Lùng Cải. Tập trung vào phát triển du lịch sinh thái, thám hiểm (Động Thiên Long, rừng già nguyên sinh Tả van Chur)...

- Vùng 4 là khu du lịch cụm xã Bản Liền với các xã Nậm Khánh, Nậm Đét. Tập trung vào phát triển du lịch cộng đồng (tại thôn Nậm Tồn - Xã Nậm Khánh; thôn Phương Mị xã Bản Liền), Du lịch sinh thái - văn hoá (Chợ Bản Liền; nhà sàn người Tày xã Bản Liền; nghề làm bạc của người Dao tuyền Nậm Khánh; lễ hội nhảy Lửa của người Dao đỏ xã Nậm Đét ...).

Đồng thời phát triển thêm một số tuyến du lịch như: Bắc Hà - Tả Chải - Na Hối - Bản Phố - Hoàng Thu Phố; Bắc Hà - Lùng Phình - Tả Van Chur - Hoàng Thu Phố - Cốc Ly; Bắc Hà - Na Hối - Phéc Bủng - Cốc Ly - Hồ thủy điện; Bắc Hà - Lùng Phình - Cán cầu (Si ma Cai); Bắc Hà - Cốc Ly - Bản Mế (Si Ma Cai).

Ngoài các tuyến trên còn phát triển thêm một số điểm du lịch như du thuyền lòng hồ Thủy điện Cốc Ly, khám phá động Thiên Long xã Tả Van Chur.

Với quan điểm biến di sản thành sản phẩm du lịch đồng thời giữ gìn bản sắc văn hoá các dân tộc, Bắc Hà sẽ phát triển hệ thống các làng văn hóa thành làng du lịch cộng đồng với những sản phẩm du lịch mang sắc thái riêng của tộc người, của địa phương cụ thể như: Xây dựng sản phẩm du lịch chợ phiên gắn với làng du lịch cộng đồng dân tộc thiểu số Bắc Hà, làng nghề truyền thống, hang động; Xây dựng dinh Hoàng A Tường thành điểm tham quan du lịch “cửa ngõ” của Bắc Hà; Xây dựng mô hình chợ đêm vùng cao (tối thứ 6, 7 hàng tuần); Sản phẩm du lịch cộng đồng gắn với làng nghề truyền thống; Phát triển loại hình du lịch nghỉ dưỡng kết hợp với vui chơi giải trí, thể thao (leo núi) và mua sắm nhằm thu hút du lịch nội địa. Việc giữ gìn, bảo tồn những giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc những năm qua đã được ngành du lịch huyện chú trọng. Trong 33 sản phẩm du lịch huyện Bắc Hà đang khai thác, có 20 sản phẩm được phát triển dựa vào con người và các giá trị văn hóa truyền thống, tập trung vào nhóm: Lễ hội truyền thống, làng du lịch cộng đồng, chợ phiên...; chỉ có 13 sản phẩm được khai thác dựa trên tiềm năng thiên nhiên.

Bên cạnh đó đầu tư phát triển cơ sở hạ tầng du lịch và đào tạo kỹ năng nghiệp vụ du lịch cho nhân lực ngành du lịch, cũng như ý thức của cộng đồng về phát triển du lịch... để đảm bảo cung ứng lao động chất lượng. Đặc biệt chú trọng giáo dục nếp sống văn minh, văn hoá ứng xử cho cộng đồng địa phương nơi có khách du lịch đến tham quan, đồng thời đào tạo cho họ những kỹ năng cơ bản để phục vụ khách và khai thác các nguồn lợi du lịch từ chính mảnh đất họ đang sinh sống.

Kết luận

Sự kết hợp hài hòa giữa tài nguyên du lịch tự nhiên và nhân văn tạo ra cho Bắc Hà những tiềm năng, lợi thế cũng như thách thức trong phát triển du lịch. Ban Chấp hành Đảng bộ huyện Bắc Hà đã xác định lựa chọn phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, có sự đóng góp quan trọng vào quy mô và tốc độ tăng trưởng cao của dịch vụ cũng như ngành kinh tế của huyện.

Với tiềm năng phong phú, đặc sắc, nhất là "du lịch xanh", du lịch di sản, du lịch trải nghiệm với sức hấp dẫn vô cùng to lớn từ hàng trăm di sản, di tích cùng với định hướng phát triển du lịch rõ ràng, phù hợp với thực tế và quyết tâm của cán bộ, nhân dân trong huyện, du lịch Bắc Hà sẽ cất cánh và trở thành điểm sáng trong phát triển du lịch Tây Bắc; đồng thời là điểm đến yêu thích đối với du khách trong nước và quốc tế.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Đức Phương, 2022. *Bắc Hà phát triển du lịch giàu bản sắc*. Báo Lào Cai online.
- [2]. Trần Đức Thanh và cộng sự, 2022. *Nhập môn du lịch*. Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [3]. Nguyễn Quốc Huy, 2019. *Bắc Hà: Khai thác tiềm năng và lợi thế trong phát triển du lịch*. Cổng thông tin điện tử Sở Du lịch tỉnh Lào Cai.
- [4]. Châu Anh, 2016. *Những yếu tố cơ bản của điểm đến du lịch*. Tạp chí Du lịch.
- [5]. An Nhiên, 2022. Bắc Hà: Cát cánh trở thành điểm sáng của du lịch Tây Bắc. Tạp chí Thông tin đối ngoại và khoa học Viện Chính sách, Pháp luật và Quản lý, Hà Nội.